

Årsplan for Harpefoss barnehage 2024-2025

Innhald

Presentasjon av barnehagen	2
Å byrje i barnehagen.....	2
Samarbeid mellom barnehagen og heimane	3
Barn sin medverknad.....	3
Satsingsområde – Sør-Fronsdiamanten.....	4
Samfunnsmandat og verdigrunnlag	5
Leik – og kvifor den er så viktig!	6
Barnehagen sitt innhald i praksis.....	7
Fagområda.....	8
Progresjon, dokumentasjon og vurdering.....	9
Kompetanseheving for tilsette	9
Overgang mellom avdelingar.....	10
Samarbeid og overgang mellom barnehage og skule	10
Lov og rammeverk	11
Årshjul 2024-2025.....	11

10.09.2024

Presentasjon av barnehagen

Harpefoss barnehage er ein barnehage med tre avdelingar; Kvitberget, Raudhaugen og Blåbærfjell. På Kvitberget skal det dette året vere barn fødd i 2019 og 2020, på Raudhaugen er det barn fødd i 2021 og 2022 og på Blåbærfjell er det barn fødd i 2022 og 2023.

Barnehagen har opningstid frå kl. 06.45 til kl. 16.30, og kjernetid frå 9.00 til 14.00. Kjernetid er den tida barnehagen brukar til leik og aktivitet i smågrupper, turar og andre felles arrangement. Vi ønskjer at de gjev beskjed om barna kjem seinare enn kl. 9.00. Om barna har fri eller er sjuke ber vi om at føresette legg det inn i appen. Kvar avdeling har frukost frå kl. 7.45-8.30.

Sør-Fronsdiamanten er eit overordna verdigrunnlag for barnehagen, basert på barnehagelova sitt verdigrunnlag. Dette kan de lese meir om på side 4. Vi har i tillegg eit årshjul som viser oversikt over tema og aktiviteter. Overordna tema i år er nærmiljø og samfunn, inkludering og likeverd. Eg får vere meg sjølv!

Harpefoss barnehage skal vere ein trafikksikker barnehage. De kan lese meir om dette i eige heftet om trafikksikkerheit som blir sendt ut i appen.

Å byrje i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra legge til rette for at barnet som begynner får ein god start. I Harpefoss barnehage starta vi opp med foreldreaktiv tilvenning hausten 2022. Som del av barnehageoppstarten er det 6 besøksdagar i løpet av våren, deretter foreldremøte for nye foreldre og oppstartssamtale. Hensikten med fem dager med foreldreaktiv tilvenning er at tilsette skal bygge relasjon til barna medan foreldra er tilstade slik at overgangen frå heime til barnehagen blir mindre krevjande for barnet. Bilde under viser oversikt over dei første fem dagane av barnehagestarten (opplegget gjeld i hovudsak dei yngste barna som ikkje har gått i barnehage før):

Dag 1

- Kort dag – ca. 9/10-14.
- Foreldre er sammen med barnet sitt hele tiden og har ansvar for barnet.
- Samtale om dagen før barnet og foreldrene går hjem.

Dag 2

- Litt lengre dag – ca. 9-14.
- Foreldre har fortsatt alt ansvar for barnet.
- Samtale om dagen før barnet og foreldrene går hjem.

Dag 3

- Ca kl. 9-14.00
- Foreldre er sammen med barnet hele tiden, men kan nå trekke seg litt mer tilbake. Kontaktpersonen tar over noen omsorgsoppgaver, foreldre er med.
- Samtale om dagen.

Dag 4

- Ca. Kl. 8-15.00. Vi tilpasser individuelt.
- Foreldre er tilstede, men overlater mye av ansvaret til kontaktperson.
- Samtale om dagen.

Dag 5

- Ca. kl. 8.00-15.00. Vi tilpasser individuelt.
- Kontaktpersonen tar det meste av ansvaret for barnet.
- Barnet kan være litt alene uten foreldre.
- Samtale om dagen og om første dag alene.

10.09.2024

Samarbeid mellom barnehagen og heimane

Barnehagen er avhengig av eit godt samarbeid med foreldra for å gjere barnehagekvardagen best mogleg for barna. Eit godt samarbeid mellom barnehagen og føresette er med å legge grunnlaget for eit inkluderande barnehagemiljø. Vi har obligatoriske foreldresamtaler haust og vår. I tillegg har vi oppstartssamtale for nye barn og overgangssamtale med føresette til skulestartere. Vi bruker informasjon frå både formelle og uformelle samtaler med føresette når vi planlegg innhaldet i barnehagen. Vi er spesielt opptekne av å ha tett kontakt jevnleg ved levering og henting, i telefonsamtaler eller andre møtepunkt. Kvar haust og vår har vi foreldremøte i barnehagen. Her er det viktig å møte, både for å møte andre foreldre, men også får å få informasjon og betre innsikt i barnehagekvardagen.

FAU (foreldreråd) er ein svært viktig samarbeidspartner. Alle føresette kan kome med innspel til FAU, slik at saker kan tas opp og vidareformidlast til barnehagen.

Vi gjennomfører anonym foreldreundersøking kvart år i november/desember. Dette er ei digital undersøking laga av Utdanningsdirektoratet og føresette får informasjon om innlogging og gjennomføring i byrjinga av november.

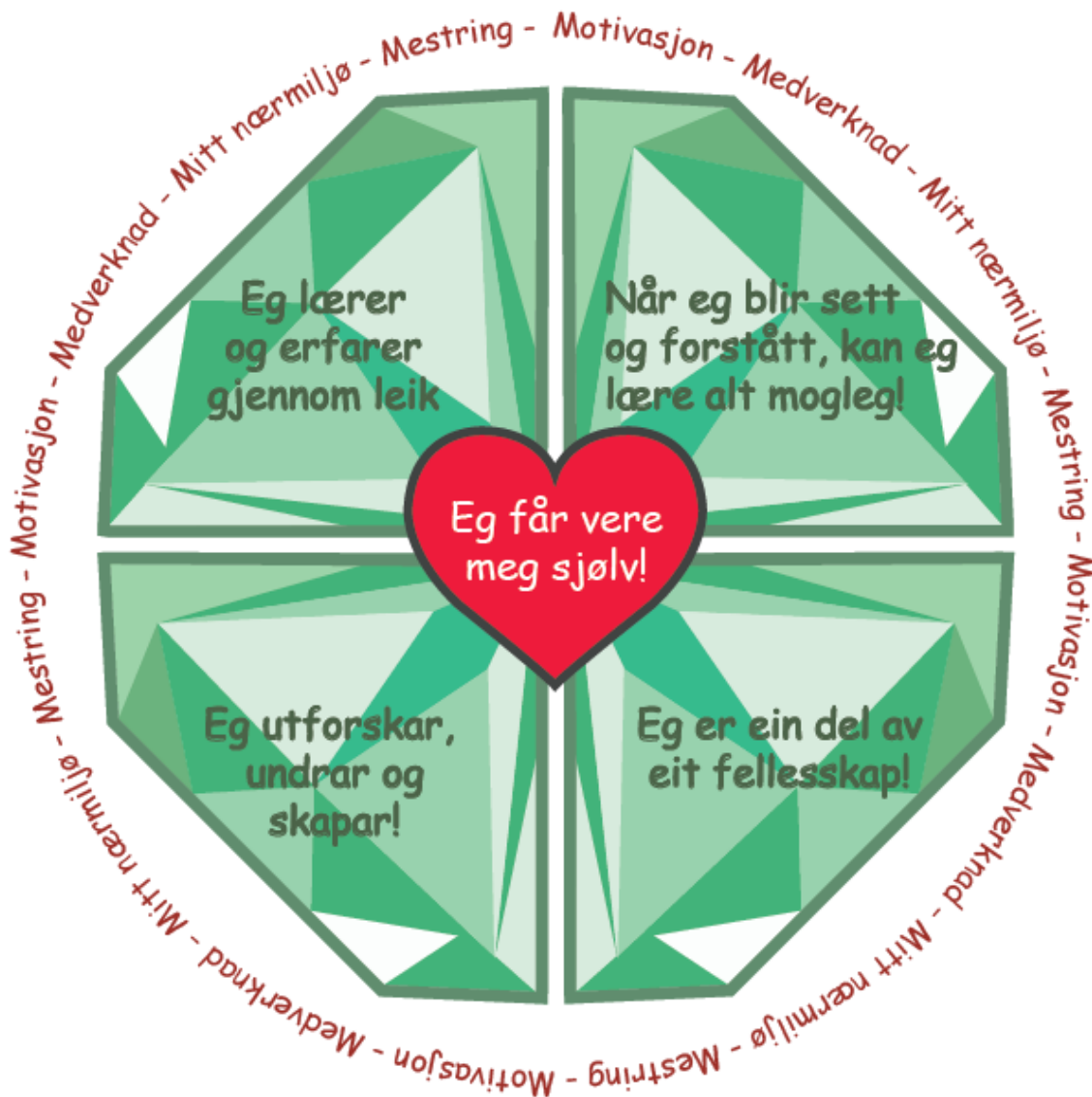
Barn sin medverknad

I rammeplan for barnehagen står det at barnehagen skal oppmuntre alle barn til å gi uttrykk for korleis dei syns barnehagen skal vere. Dette er lovfesta i barnehageloven, i Grunnloven og i FN sin barnekonvensjon. Barna skal oppleve at deira innspel og initiativ blir teke på alvor og at det dei uttrykkjer har betydning. Barn har ulike måter å uttrykkje seg på. Det kan vere både muntleg, kroppslig, ansiktsuttrykk og adferd. Dei tilsette i barnehagen skal ha kunnskap om ulike uttrykksformer og har ansvar for å lære alle barna å kjenne slik at dei forstår barna sine uttrykk og behov. Alle tilsette skal ta barn sine kjensleuttrykk og opplevingar på alvor. Tilsette skal vere tilstade for barna der dei opplev meistring, men og der dei møter motstand.

Satsingsområde – Sør-Fronsdiamanten

SØR-FRONSDIAMANTEN

Når vi planlegg og gjennomfører pedagogiske opplegg i barnehagen skal Sør-Fronsdiamanten vere grunnlaget for arbeidet, saman med barnehageloven og rammeplan for barnehagen. Diamanten vil vere utgangspunktet for korleis vi arbeider med formålet og verdigrunnlaget for barnehagen.

Alle tilsette i barnehagen skal jobbe etter verdiane som ligg i diamanten og i barnehagen sitt formål og verdigrunnlag, jfr: Barnehageloven § 1. Gode tilsette som er bevisst sitt ansvar skal vere hovudmålet for verksemda. Sør-Fronsdiamanten skal gå som ein raud tråd gjennom barnehage, barneskule og ungdomsskule.

10.09.2024

Samfunnsmandat og verdigrunnlag

Barnehagen sitt formål eller samfunnsmandat (Barnehageloven § 1) seier at barnehagen skal gje barna moglegheit til å utvikle seg ut frå egne føresetnader, og ivareta alle barn sine behov for omsorg, leik, læring og danning i nært samarbeid med foreldra. Omgrepa heng tett saman og er grunnverdiar i norsk barnehagetradisjon.

Danning kan vere eit vanskeleg omgrep, men det handlar om å lære å tenkje kritisk, yte motstand, bidra til endring og delta i eit fellesskap. Det handlar også om å utvikla evne til å reflektere over egne handlingar og veremåtar. Rammeplan for barnehagen beskriv i kapittel 1, med utgangspunkt i barnehageloven, verdigrunnlaget som skal komme til syne i alle barnehagar i Norge. Dette er:

10.09.2024

Leik – og kvifor den er så viktig!

FN sine barnerettar handlar blant anna om barn sin rett til leik. Leik er kanskje den viktigaste uttrykksforma barn har. Det er derfor ein stor del av vår jobb som tilsette i barnehagen å skape gode fysiske rom for leik, vite når vi skal delta og når vi skal observere aktivt, gje barna felles erfaringer, samt jobbe for eit inkluderande miljø der alle barn får moglegheit til å delta i leik. Vi er opptekne av å legge til rette for gode, varierte leikemiljø og skape felles erfaringsgrunnlag som utgangspunkt for leik. Den frie leiken er styrt av barna sine initiativ og fantasi, og flyt i veg når dei er i gang.

Leikeforskarer Elisabeth Brekke Stangeland har undersøkt samanhengen mellom språklege evner, sosial kompetanse og deltaking i leik sjå barn på 2,5 år i Norge. Ho skriv:

«Språk ser ut til å være en nøkkel til tilgang til lek med andre barn. Også sosiale evner som det å kunne samarbeide, å ta tur, å dele, å inngå kompromiss, å ta ansvar, å hevde seg selv og kunne regulere seg selv ser ut til å utgjøre viktige nøkler til lek, samtidig som de der del av barns lekestyrke» (Stangeland, 2018).

Margareta Öhman (2023) støtter samanhengen mellom leik og språk: «Lek og språk hører saman – som søsken: de utvikler seg saman og parallelt. Jo betre barn klarer å leke, desto meir språk lærer de. Jo mer språk de har, desto mer kan de leke». Derfor blir eit stort og viktig ansvar for oss tilsette i barnehagen og legge til rette for gode språk- og leikemiljø slik at barna får utvikle språk- og leikeferdigheiter. Det er eit godt utgangspunkt for eit inkluderande miljø der alle kjenner seg verdifulle og betydningsfulle.

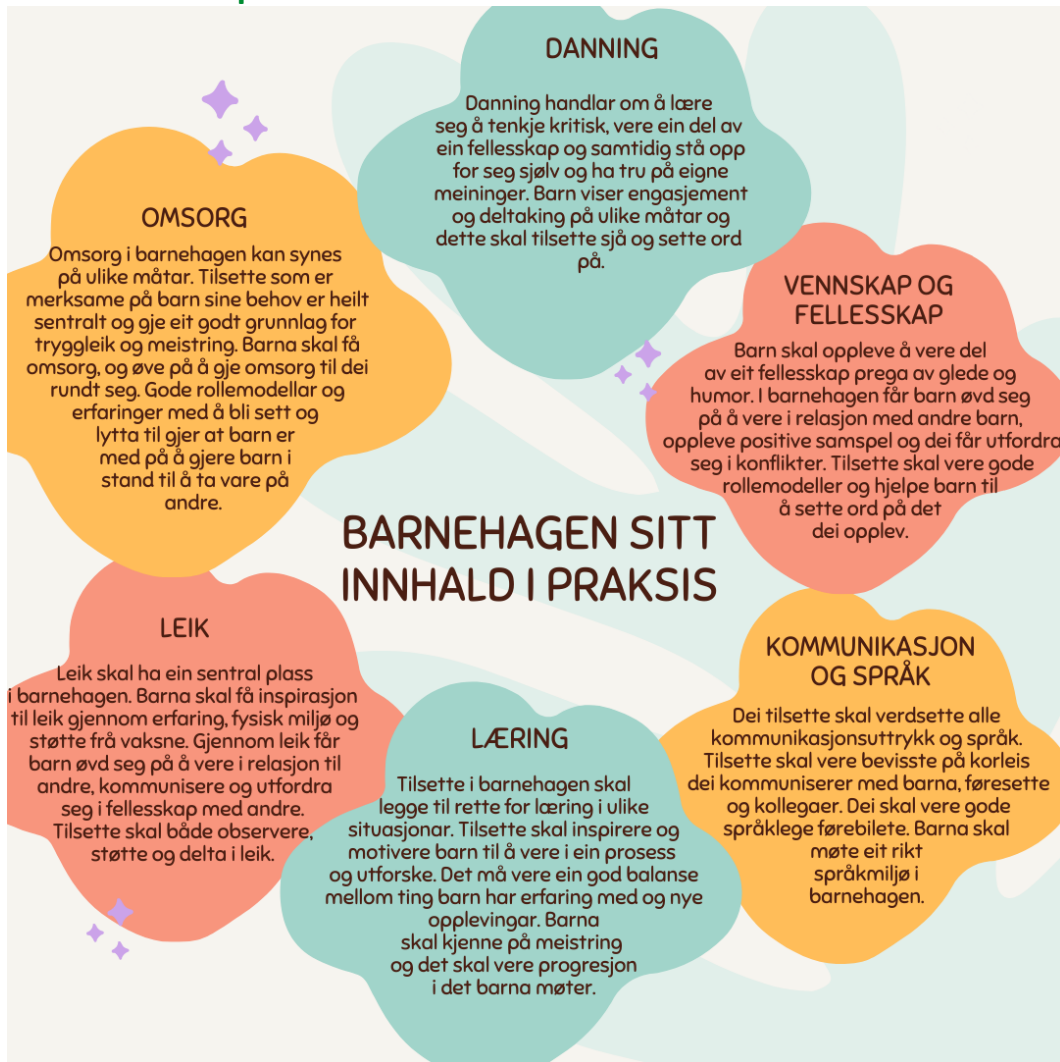
Ein sentral del av Sør-Fronsdiamanten, hjartet, seier at alle barn skal få vere seg sjølv. I leiken vil barna stadig tre ut av seg sjølv og inn i andre roller. På denne måten får barn moglegheit til å eksperimentere med å vere ein annan enn seg sjølv. Barn må forlate seg sjølv for å finne seg sjølv seier ein filosof som heiter Gadamer. Øksnes og Steinholt (2005) samanliknar leik med ei reise utan fast bestemmelsesstad, som ei konkurranse utan regler eller ei handling utan manus. Barn i leik går sin eigen veg; dei skapar seg sjølve på ein kreativ måte. Gjennom leik utfordrar barn virkeligheita og seier ja til uante moglegheiter. (Steinholt 1998).

Boltrellek er ein type leik vi vel å trekke fram. For utanforståande kan leiken framstå uoversiktleg og til tider voldsom da barna gjerne leiker at dei slåss og bryt med kvarandre, men denne type leik er ein viktig del av barn sin sosiale utvikling. Denne type leik er med på å legge grunnlag for å klare å tolke andre sine kjensler og signaler. Leiken gjev oppleving av å høyre til og bærer preg av positive kjensler. Tilsette skal ha kunnskap om slik type leik og rettleie barn som leiker. Det er viktig å vere nærverande som vaksne for å sikre at leiken er lystbestont for alle som deltek. Samt hjelpe barn som øver på reglene til å lære seg desse godt. (Öhman 2012).

10.09.2024

Barnehagen sitt innhald i praksis

10.09.2024

Fagområda

Barnehagen har sju fagområder som skal vere gjennomgåande del av innhaldet. Fagområda blir stort sett alltid jobba med tverrfagleg. Det vil seie at i ein aktivitet i barnehagen er det fokus på fleire fagområder samtidig.

Fagområda er:

Eksempler på korleis aktiviteter vi gjer inneheld fleire fagområder på same tid:

Kunst, kultur, kreativitet + kommunikasjon, språk og tekst + mengd, rom og form.

"Klipp og lim"

Kropp, rørsle, mat og helse + natur, miljø og teknologi + mengd, rom og form + kommunikasjon, språk og tekst.

"Ingedienser og matlaging"

Etikk, religion og filosofi + kommunikasjon, språk og tekst + nærmiljø og samfunn.

"Prate om og vidareutvikle ei forteljing"

10.09.2024

Progresjon, dokumentasjon og vurdering

Pedagogisk leiar skal i samarbeid med fagarbeidere og pedagogiske medarbeidere sørge for progresjon ved å introdusere nye perspektiv og tilrettelegge for nye opplevingar og erfaringer for barna. Barn må få moglegheit til å utvikle seg, lære og oppleve variasjon. Barna skal få oppleve bruk av ulikt materiell og kjenne glede og mestring over å vere i ein prosess.

Tilsette skal øve på å ha prosessen i fokus slik at den blir målet i seg sjølv og ikkje nødvendigvis eit sluttprodukt som barnet får med heim. Å vere i ein prosess i lag med andre er også av stor betydning. Samarbeide om noko. Kanskje jobbar vi med noko som forsvinn av seg sjølv etter ei stund. For eksempel måling med vatn på murvegg eller forming med naturmaterialer ute. Avdelingane må samarbeide slik at dei har oversikt over kva barnet har opplevd og erfart, og på den måten kan byggje vidare på dette ettersom barnet byter avdeling.

Barnehagen skal dokumentere verksemda på ulike måtar. Dei vanlegaste måtane å dokumentere på er gjennom tekst og bilete, men her er det berre fantasien som set grenser. Dokumentasjonen skal dreie seg mindre om enkeltbarn og meir om barn saman og kva dei er opptekne av. Kvar er barna sitt fokus? Kva er vi saman om? Dette handlar også om inkludering.

Dokumentasjon kan vere utgangspunkt for refleksjon og evaluering blant personalet. Den kan synleggjere for føresette korleis vi jobbar i barnehagen og den kan vere utgangspunkt for samtale mellom barn og mellom barn og vaksne. For å ivareta barn sin medverknad bør dokumentasjonane synleggjere barn sin tenkning. Kva er barna si overskrift?

Kompetanseheving for tilsette

Barnehagane i Sør-Fron jobber med kompetanseheving i samarbeid med Ringebu kommune, Nord-Fron kommune og Høgskolen i Innlandet. Vi skal utvikle barnehagen som pedagogisk verksemd og heile personalgruppa skal vere involvert. Framover skal vi jobbe spesielt med ei nasjonal satsing som heiter kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Gjennom dette arbeidet skal vi ha fokus på leik og aktivitet slik at vi legg til rette for alle uansett føresetnader. Aktiviteten skal tilpassast barnet, ikkje omvendt. Samtidig skal barnet få utfordre seg sjølv med god støtte frå trygge vaksne. Kompetanseløftet skal bidra til meir og betre samhandling mellom tjenester, «laget rundt barnet». I dette laget er barnet sjølv og foreldra dei viktigaste deltakarane. Sør-Fron kommune har også fått statleg støtte til å sette enda meir fokus på samhandling i kommunen. Prosjektet heiter «Barn og unge i fokus – gjennom god tverrfagleg samhandling i Sør-Fron». «Barn og unge i fokus» skal bidra til eit godt system for tverrfagleg samhandling slik at vi jobber godt forebyggjande og dei barna som treng det får rett hjelp til rett tid. Barnet sin medverknad og familien sin medverkand står heilt sentralt.

10.09.2024

Overgang mellom avdelingar

Det er viktig å legge til rette for gode overganger mellom avdelingane. Sjølv om barnet er kjend i barnehagen kan det kjennes spennande og kanskje utfordrande for eit barn å bytte avdeling. Difor er det nokre punkt vi er opptekne av å ta omsyn til:

- Barna er på jevnleg besøk på ny avdeling før overgang, saman med ein kjend vaksen.
- Dei tilsette må bruke tid på å bli kjend med barna dei skal ha på si avdeling.
- Personalet må gjere seg kjende med nye føresette.
- Jevnleg samarbeid gjennom året slik at barna veit kven alle vaksne og barn er. Eksempel på slik samarbeid kan vere leikegrupper, fellessamling, fellestur osv.

Samarbeid og overgang mellom barnehage og skule

Barnehage og skule er institusjonar for omsorg, leik og læring, men med ulik eigenart. Vi har eit felles ansvar for at barn kan møte ulikskapane mellom institusjonane med nysgjerrigheit.

Det siste året i barnehagen har vi faddersamarbeid med 4.klasse. 4.klassingane skal bidra til at barna blir kjende med skulen og at alle kjenner nokon på skulen når dei byrjar der. Det vil bli arrangert fleire treff mellom barnehagebarna og 4.klassingane med ulike aktivitetar både i barnehagen og på Midtbygda/Harpefoss skule.

Føresette vil få meir informasjon om innhald og datoar for samarbeidet i januar 2025. I mai 2025 skriv vi overgangsskjema i samarbeid med føresette og barna. Barna får samtale med pedagogisk leiar der dei kan dele tankane sine rundt skulestarten.

Vi ynskjer at barna skal få ein best mogleg overgang frå barnehagen til skulen og noko av det vi gjer er:

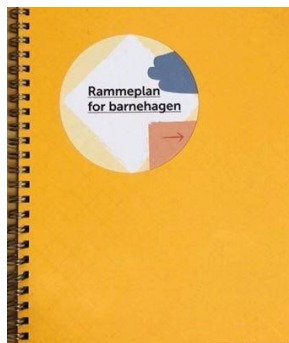
- Førskulegruppe der ein jobbar med ulike tema og aktivteter. Det blir fokus på sjølvstende, språk og sosial kompetanse.
- Vanntilvenning på Fron badeland.
- Jevnlege faddertreff, både i barnehagen og på skulen, siste halvår.
- Alpintveke.
- Innskrivingsfest, føresette er med på dette.
- Foreldremøte for 1.klasseforeldra/føresette på våren.
- Fokus på korleis ein kan vere ein god ven, ulikskapar og at alle er verdifulle.

10.09.2024

Lov og rammeverk

Barnehagelova regulerer alle barnehagar i Noreg og er det viktigaste styringsdokumentet vi har. Lova skal sikre barn i barnehage eit likeverdig tilbod av god kvalitet og med tilpassa opplæring. Den set mål barnehagen skal arbeide med i kvardagen. Nytt i lova frå 1.1.2021 er at barnehagar i Noreg no har fått aktivtetsplikt som skal sikre alle barn eit trygt og godt barnehagemiljø. Alle tilsette har ansvar for dette og skal melde frå til styrar om dei får kjennskap til, eller mistanke om at barn opplev krenking og mobbing i barnehagen. Det skal lagast skriftleg plan med tiltak der dette blir vurdert som naudsynt og føresette skal involverast raskt.

Rammeplan for barnehagen (2017) har status som forskrift til barnehagelova og er forpliktande for oss som arbeider i barnehage. Den gjev informasjon til føresette om kva de kan forvente av barnehagetilbodet og skal vere eit reiskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering for ansatte.

Alle som arbeider i Harpefoss barnehage har teieplikt etter paragraf 20 i Barnehagelova og paragraf 13-13f i Forvaltningslova. Teieplikta inneber at ingen andre enn dei det gjeld har kjennskap eller tilgang til nokon sine personlege forhold. Med dette menes blant anna opplysningar om fysisk og psykisk helse, familie- og heime situasjon, bo-forhold, økonomi eller klientforhold til det offentlege.

Tilsette i barnehage har opplysningsplikt til barneverntenesta. Tilsette i barnehage skal ha eit bevisst forhold til at barn kan vere utsett for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, samt vite korleis ein kan oppdage dette. I §22 i barnehagelova står det om opplysningsplikt: *Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side. Uten hinder av taushetsplikt skal barnehagepersonalet av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten.*

Årshjul 2024-2025

Årshjulet vårt syner månadene i eit barnehageår, men også den samiske åtteårstidskalendere. Ved å kombinere desse i årshjulet vil vi synleggjere at fokus på samisk kultur og tradisjon, og mangfald generelt, skal vere ein naturleg del av det pedagogiske opplegget gjennom året. Årshjulet er utarbeida av personalet ilag. Vi ønskjer å knytte aktiviteter, leik og opplegg til årstider, tradisjonar og kultur, og nytte nærmiljø og natur spesielt. Likeverd og mangfald skal vere ein naturleg del av barnehagekvardagen og alle barna skal kjenne at dei kan vere seg sjølv.

